

VILNIAUS žemaičių kultūros draugija.

2015 metai

Eugenija Tamara ARNASTAUSKIENĖ,
Dalia DIRGĖLIENĖ, Danutė MUKIENĖ

Nuotraukos Virginijos VALUCKIENĖS,
Zigmo JUŠKEVIČIAUS, Alvydo STRIČKOS

2015 metai

SAUSIO 5 d. Amžinybėn išėjo draugijos narys Adomas Narščius.

SAUSIO mėnesį spaudoje paskelbtas žodynininko, kalbininko draugijos nario dr. Antano Balšaičio (1931–2023) straipsnis „Tarmių atgijimas literatūroje“.

SAUSIO 13 d. Amžinybėn išėjo 1932 m. sausio 2 d. Kuršėnų valsčiaus Olesinos kaime gimęs kartinio sportininkas, automobilių sporto treneris, teisėjas, draugijos narys Romualdas Selemonavičius (1932–2015). Jis palaidotas Jurbarko rajono Eržvilko kapinėse.

SAUSIO 20 d. įvyko Vilniaus žemaičių kultūros draugijos (VŽKD) ataskaitinis susirinkimas. 2014-ųjų metų veiklos ataskaitą pateikė draugijos pirmininkė Dalia Dirgėlienė. Koncertavo Vilniaus bočių klubo ansamblis „Ainiai“ (vadovė Simona Vitkauskienė).

VASARIO 1 d. vėl pasiekė skaudi žinia – Amžinybėn išėjo draugijos narys Jonas Lasauskas.

VASARIO 3 d. sostinės žemaičiai jubiliejinės parodos atidarymo proga pasveikino iš Tauragės krašto kilusį, Vilniuje gyvenantį ir kuriantį dailininką Pranciškų Gerliką (1940–2020).

VASARIO 17 d. draugijos nariai šeliojo, žemaitiškas dainas traukė Vilniuje vykusiuose Užgavėnių renginiuose, linksminosi Vilniaus mokytojų namų kiemelyje surengtoje šventėje.

KOVO 17 d. VŽKD nariai dalyvavo Vilniuje vykusiame renginyje „Etninis regionas – tautos tapatybės pamatas“ ir susitikime su Telšiuose gyvenančiu architektu, Žemaičių kultūros draugijos

2015 m. sausio 20 d. vykusio ataskaitinio susirinkimo metu draugijos pirmininkė Dalia Dirgėlienė už koncertą dėkoja Vilniaus bočių klubo ansamblio „Ainiai“ (vadovė Simona Vitkauskienė) dainininkėms

prezidiumo nariu prof. Algirdu Žebrausku.

KOVO 18 d. sostinės žemaičiai kartu su Vilniaus rokiškėnų klubo nariais aptarė artėjančio Vilniuje planuojamo surengti Lietuvos regionų festivalio programą ir pateikė savo pasiūlymus.

VASARIO 18-ąją vėl pasiekė liūdna žinia – mirė draugijos narė Rėmgija Banzinienė.

KOVO 29 d. Amžinybėn išėjo 1947 m. vasario 21 d. Klaipėdos rajono Žvaginių kaime gimęs rašytojas, VŽKD pirmininkės Dalios Dirgėlienės su-tuoktinis Petras Dirgėla (1947–2015). Jį amžinam poisiui artimieji, draugai, bičiuliai, kūrybos gerbėjai, tarp jų ir draugijos nariai palydėjo į Vilniaus Antakalnio kapines.

BALANDŽIO 21-ąją vyko VŽKD kultūros vakaras „Viduramžių filosofija ir jos studijos“.

BALANDŽIO 27 d. draugijos nariai dalyvavo Vilniaus keliautojų klubo vakaronėje, kurios metu buvo pristatytos istorikų, mokslo daktarų Junonos ir Vytenio Almonaičių išleistos knygos.

GEGUŽĖS 7 d. Amžinybėn išėjo draugijos narė Irena Bukelskienė.

GEGUŽĖS 16 d. Vilniuje mirė 1929 m. spalio 13 d. Mažeikiuose gimęs, Vilniuje gyvenęs ir dirbęs literatūrologas, tautosakos tyrinėtojas, rašytojas, knygų autorius prof. Donatas Edmundas Sauka (1929–2015). Jis palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

GEGUŽĖS 19 d. vyko VŽKD renginys, skirtas miškininko, buvusio aktyvaus VŽKD nario dr. Algirdo Končiaus 100-osioms gimimo metinėms.

BIRŽELIO 14 d. grupė Vilniaus žemaičių da-

Nuotraukose (nuo viršaus): 2015 m. rugsėjo 7–13 dienomis Vilniuje vykusio Lietuvos etnografinių regionų festivalio „Atrask save“ dalyviai, sodinę medelius Pučkorių sode; Vilniaus jaunų šeimų folkloro ansamblis „Virvytė“ (vadovė Loreta Sungailienė) ir tautiniais rūbais pasipuošę VŽKD nariai bei kiti festivalyje dalyvavę žemaičiai

lyvavo išvykoje į Plungę ir Plungės rajone esančią fiziko ir etnologo Igno Končiaus tėviškės sodybą Končynę.

LIEPOS 2 d. būrys Vilnius žemaičių aplankė skulptoriaus, dievdirbio, poeto, filosofo, etninės kultūros puoselėtojo Gedimino Radzevičiaus parodą, surengtą Lietuvos Respublikos Seime, dalyvavo jos atidaryme ir pasveikino parodos autorių.

LIEPOS 3 d. draugijos nariai buvo išvykę į Rietave surengtą seminarą „Asmenybės ir etnokultūriniai regionai“, kurį rietaviškiams suorganizuoti padėjo VŽKD.

LIEPOS 6 d. draugijos nariai dalyvavo Tautos vienyjimo sąsaugoje „Piliakalnių šviesa“, kurią surengė Lietuvai pagražinti draugija.

LIEPOS 12–13 dienomis Vilniaus žemaičiai dalyvavo Durbės mūšio 775-ųjų metinėms skirtuose renginiuose, kurie vyko Durbėje (Latvijos Respublika) ir Vilniuje.

RUGPJŪČIO 1 d. Vilniaus žemaičiai ir jų bičiuliai dalyvavo kalbininko, žodyninko prof. Vytauto Vitkausko 80-ųjų gimimo metinių minėjime ir jo atminimui skirtose šv. Mišiose.

RUGSĖJO 7–13 dienomis Vilniuje vyko Lietuvos etnografinių regionų festivalis „Atrask save“, kuriame aktyviai dalyvavo draugijos nariai. Rugsėjo 12 d. buvo sodinami medeliai Pavilnių regioninio parko Pučkorių sode, Vilniuje vyko parodos, etnografinių regionų kolektyvų koncertai,

(Nukelta į 60 p.)

Nuotraukoje (iš kairės): 2015 m. spalio 29 d. Vilniaus universiteto bibliotekoje vykusiame renginyje kalba rašytojas Eugenijus Ignatavičius, šalia jo – literatūrologė prof. Viktorija Daugotytė; viršuje – Vilniaus universiteto bibliotekoje vykusio renginio dalyviai

Kauno žemaičių bendrijos 25-ečiui skirto renginio dalyviai (bendras salės vaizdas). 2015.10.28

kulinarinio paveldo pristatymai, žaidimai, pagrindinis festivalio uždarymo renginys. Festivalio organizatoriai tais metais kartu su Vilniaus žemaičių kultūros draugija buvo ir šios Vilniuje veikiančios kraštiečių visuomeninės draugijos: asociacija „Vilniaus dzūkėliai“, Gervėčių klubas, Joniškėčių draugija „Sidabra“, Jurbarkiškių klubas, Panevėžio žemaičių klubas „Nevėžis“, Sūduviečių klubas, Šilalės kraštiečių draugija, Tauragiškių klubas, Uteniškių kraštiečių klubas „Indraja“, Vilniaus biržiečių klubas „Krivulė“, Vilniaus kupiškėnų klubas, Vilniaus molėtiškių bendrija, Vilniaus rokiškėnų klubas „Pragiedruliai“, Vilniaus ukmergiečių bendruomenė, Zarasų krašto bendrija „Ežerėnai“. Beveik su visais jais ir iki to laiko VŽKD palaikė glaudžius ryšius.

Knygos „Mėnulio užtemimo naktį“ sutiktuosė kalba jos autorė Jūra Marija Baužytė-Štikelienė. 2015.11.11

RUGSĖJO 4–SPALIO 10 dienomis vyko istorinis žygis „Žemė-žmogus-žirgas“, skirtas Etnografinių regionų metams, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui, kompozitoriaus, valstybės veikėjo, Mykolo Kleopo Oginskio 250-osioms metinėms paminėti, buvusiems 1935 m. ir 1975 m. žygiams atminti. Tarp šio žygio dalyvių buvo ir du jojikai iš Vilniaus.

RUGSĖJO 9 d. daug žiūrovų Vilniaus karininkų ramovėje vykusiame spektaklyje „Muotinuoms, ciuociems, babūniems“ (režisierė ir scenarijaus autorė Laimutė Pocevičienė) sulaukė į sostinę gastrolių atvykęs Telšių Žemaitės dramos teatras.

RUGSĖJO 15 d. Amžinybėn išėjo 1936 m. rugsėjo 15 d. Mosėdyje (Skuodo r.) gimęs žemės ūkio specialistas, ekonomistas, rašytojas, žemaitiškai parašytų knygų „Kuotrė“, „Sėmuona malūnā“ ir kelių lietuviškų leidinių autorius, poetas, draugijos narys Edvardas Rudys (1936–2015). Jį sostinės žemaičiai amžinam poilsiui palydėjo į Skuodo rajono Ylakių miestelio kapines.

Sveikinimai ir gėlės knygos prof. Viktorijai Daujotytei knygos „Vartai į abi puses. Viktoriją Daujotytę kalbina Marijus Šidlauskas“ išleidimo proga. 2015.10.14; draugijos renginyje vainikuojami du jubilatai – dailininkas Anicetas Jonutis (pirmas iš kairės) ir poetas, dainininkas Stanislovas Meškauskas (antras iš dešinės). 2015.10.20

Scena iš Telšių Žemaitės dramos teatro spektaklio „Muotinuoms, ciuociems, babūniems“ (režisierė ir scenarijaus autorė Laimutė Pocevičienė). 2015.09.09

SPALIO 9 d. draugijos nariai dalyvavo Vilniaus įgulos karininkų ramovėje vykusiame Skuodo rajono Ylakių seniūnijos vaikų vasaros kūrybinės stovyklos darbų parodos atidaryme.

SPALIO 11 d. LR Prezidentūros kolonų salėje vyko Vilniaus jaunų šeimų (anksčiau – Akademinio žemaičių jaunimo korporacijos „Samogitia“) folkloro ansamblio „Virvytė“ popietė, kurios metu pristatyta naujusia šio ansamblio kompaktinė plokštelė „Aš tuo suodna skinsio“.

SPALIO 14 d. Lietuvos dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijoje būrys sostinės žemaičių dalyvavo literatūrologės prof. Viktorijos Daujotytės knygos „Vartai į abi puses. Viktoriją Daujotytę kalbina Marijus Šidlauskas“ sutiktuvėse ir pasveikino V. Daujotytę knygos išleidimo proga.

SPALIO 20 d. vykusio VŽKD kultūros vakaro svečias buvo publicistas, knygos „Sveikata, kuri mus saugo“ autorius, Sveikatingumo metų iniciatorius, interneto svetainės www.tikiu.lt redaktorius, Skuodo ir Kretingos krašto žemės sūnus Juozas Dapšauskas. Renginio metu su 80-mečiu buvo pasveikinti du aktyvūs draugijos nariai – dailininkas Anicetas Jonutis ir poetas, dainininkas Stanislovas Meškauskas.

SPALIO 22 d. draugijos nariai dalyvavo Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje surengtos parodos „Žemaitijos keliais, bekelėm“, skirtos Etnografiniams metams, atidaryme ir pasveikino jos autorę – iš Rokiškio

krašto kilusią, dabar Klaipėdoje gyvenančią, kuriančią keramikę, fotografę, pedagogę Giedrę Masiulytę Burbienę.

SPALIO 28 d. grupė VŽKD narių buvo išvykę į Kauno žemaičių bendrijos 25-ečiui skirtą šventę ir pasveikino bendriją su šiuo jubiliejumi. Nuo 2005 m. Kauno žemaičių bendrijai vadovavo teisininkas Jonas Vitkauskas. Šios draugijos pirmininkai yra buvę: Povilas Vitkevičius, Vytautas Serapinas, Zigmas Žukauskas, Petras Stankus, Marija Purvinienė, Ona Auškelytė, Genovaitė Kuckailienė, Julius Pakalniškis, Algimantas Sudaris. Išsami informacija apie kauniškių žemaičių veiklą yra paskelbta žurnalo „Žemaičių žemė“ 2015 m. pirmajame numeryje.

SPALIO 29 d. draugijos nariai dalyvavo Vilniaus universiteto bibliotekos Baltojoje salėje vykusiame literatūros istoriko, žemaičio prof. Juozapo Girdzijausko (1935–2014) 80-mečiui bei mirties metinėms paminėti skirtame renginyje ir parodos atidaryme. Renginių metu kalbėjo

(Nukelta į 62 p.)

Nuotraukose (iš kairės): knygos „Pasižvalgymas anapus Vilniaus miesto gynybinės sienos“ sutiktuvių metu kalba jos autorė Morta Baužienė. 2015.11.13; Renginio, vykusio 2014 m. lapkričio 17 d., dalyviai (bendras salės vaizdas)

rašytojas Eugenijus Ignatavičius (1935–2020), literatūrologė prof. Viktorija Daujotytė, kalbininkė, vertėja prof. Regina Koženiauskienė, prof. Pranas Kniukšta (1933–2020), kultūros istorikas, visuomenės ir politinis veikėjas dr. Darius Kuolys, bibliotekos direktorė dr. Marija Prokopčik.

LAPKRIČIO 11 d. Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro salėje vyko iš Kuršėnų kilusios žurnalistės, knygų autorės, aktyvios VŽKD narės Jūros Marijos Baužytės-Štikelienės (1933–2018) knygos „Mėnulio užtemimo naktį“ suktuvės. Šia proga knygos autorę kartu su kitais pasveikino ir Vilniaus žemaičiai.

LAPKRIČIO 13 d. Vilniaus Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejuje pristatyta istorikės, aktyvios draugijos narės Mortos Baužienės knyga „Pasižvalgymas anapus Vilniaus miesto gynybinės sienos“. Autorę knygos išleidimo proga kartu su kitais draugais, bičiuliais pagerbė ir pasveikino VŽKD nariai.

LAPKRIČIO 17 d.

2015 m. gruodžio 11 d. Anykščiuose vykusią Antano Barausko premijos įteikimo literatūrologei prof. Viktorijai Daujotytei iškilnių dalyviai

VŽKD kultūros vakaro viešnia buvo iš Telšių kilusi aktorė, knygų autorė Nijolė Narmontaitė. Renginio metu pristatyta jos knyga „Aktorai, režisieriai ir kasininkės“.

LAPRIČIO mėnesį leidinio „Pasaulio anykštėnai“ 11 numeryje išspausdintas straipsnis „Vladas Vitkauskas: Anykščiuose pailgėjo ir diena, ir naktis“, kuriame paskelbta, jog alpinistas, VŽKD garbės narys V. Vitkauskas persikėlė gyventi į Anykščius.

GRUODŽIO 1 d. Vilniaus Bažnytinio paveldo muziejuje vyko žemaičių kino režisieriaus Justino Lingio dokumentinio filmo „Žibutė-Rozalija Preibylė“ pristatymas-premjera, o gruodžio 8 d. toks pat renginys buvo suorganizuotas Vilniaus Genocido aukų muziejuje.

GRUODŽIO 11 d. Anykščiuose literatūrologei, Lietuvos rašytojų sąjungos narei prof. Viktorijai Daujotytei įteikta Antano Barausko premija už Regionų kultūrinių iniciatyvų centro išleistas dvi šios autorės ž-

Nuotraukose (nuo viršaus): dailininkas Valerijonas Jucys; grupė draugijos narių dailininko Valerijono Jucio (ketvirtas iš kairės) kūrybių parodoje. 2011.12.17

2015 m. gruodžio 12 d. dvidešimties metų veiklos jubiliejų švenės Vilniaus žemaičių folkloro kolektyvas „Tyklė“. 2015.09.12

maičių ir lietuvių kalbomis išleistas knygas – „Gyvenu vīna = Gyvenu viena“ ir „Tatā pariejau = Tai parėjau“. Ją šia proga pasveikino į Anykščius nuvykę VŽKD nariai. Gruodžio 12 d. laikraštyje „Anykšta“ išspausdintas V. Daujotytės straipsnis „Reikia ne tik skverbtis į priekį, bet ir grįžti, jei kelias ne tas“.

GRUODŽIO 12 d. gausus būrys sostinės žemaičių ir jų bičiulių dalyvavo Vilniaus mokytojų namuose vykusiame Žemaičių folkloro ansamblio „Tyklė“ (vadovė Vitalija Brazaitienė) 20-ties metų kūrybinės veiklos sukakčiai skirtame renginyje ir

Kino režisierius Justinas Lingys. 2015.12.01

koncerte „Nuo Tilžės miesto lig Karaliaučio“. Jo metu buvo parodyta programa, kurios metu skambėjo Mažosios Lietuvos giesmės ir dainos. Renginį gražiai vedė V. Brazaitienė. Tais metais ansamblio „Tyklė“ nariai buvo: V. Brazaitienė, Rasa Gelčienė, Juozas Jašinskas, Ipolitas Petrošius, Albinas Batavičius, Žaneta Rečiūgienė, Rimutė Rimdžiuvienė, Dalia Gaižauskienė, Vilmantė Lapeikienė, Povilas Šimkus, Virginija Milker, Adolfina Vaitkienė, Elena Kubilienė ir Indrė Lipeikaitė.

GRUODŽIO 16-ąją vyko VŽKD adventinis vakaras. Jo metu koncertavo ansamblis „Kankleliai“ (vadovė Daiva Čičinskienė), eiles skaitė kino ir teatro aktorė Gražina Urbonaitė.

GRUODŽIO 17 d. Vilniuje veikiančioje Lietuvos medicinos bibliotekoje atidaryta 1930 m. gruodžio 18 d. Skuodo rajono Truikinių kaime gimusio dailininko grafiko, draugijos nario Valerijono Jucio 85-erių metų sukakčiai skirta jo kūrybos paroda „Tik 85“ ir pristatytas neseniai išleistas Valerijono Jucio kūrybių albumas „Aktai. Erotika“. Renginiuose dalyvavo, dailininką pasveikino VŽKD nariai, kiti jo draugai, bičiuliai ir artimieji.

GRUODŽIO 29-ąją draugijos nariai, palydėdami besibaigiančius metus, pagal tradiciją surengė Naujametinę vakaronę-karnavalą „Vilniaus žemaičių ženklai 2015-ųjų kelyje“. Renginyje buvo apžvelgti svarbiausi praėinančių metų VŽKD darbai, pagerbti aktyviausi draugijos nariai. Antrojeje
(Nukelta į 64 p.)

VŽKD naujametinės vakaronės, karnavalo akimirkos. Viršuje (kairėje) groja Ipolitas Petrošius, dešinėje – dainuoja Aušra Liutkutė. 2015.12.29

renginio dalyje koncertavo dainininkė Aušra Liutkutė ir jos mokiniai, jiems akomponavo pianistė Giedrė Muralytė, akordeonu grojo Svajūnas Ilčiukas. Tą vakarą buvo gražiai padėkota aktyviausiems draugijos nariams, pasveikinti jubiliejus ir gimtadienius švenčiantys renginio dalyviai, išaiškintos ir paskelbtos gražiausios naujametinio karnavalo kaukės.

